

Długotęka, styczeń 2020 r.

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY DŁUGOŁĘKA
ZA ROK 2019

I. WSTĘP

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Długotęka zwana dalej GKRPA w roku 2019 kontynuowała pracę rozpoczętą w listopadzie 1997 r. (od chwili powołania Komisji) oraz realizowała założenia programowe opisane w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długotęka na rok 2019, przyjętego do realizacji Uchwałą Rady Gminy Długotęka Nr III/29/18 Rady Gminy Długotęka z dnia 27 grudnia 2018 r.

1 Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Zarządzenia Nr 125/2011 z dnia 16 maja 2011 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Długotęka.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Długotęka przyjmowanego, co roku w formie uchwały Rady Gminy Długotęka, zwanego dalej Programem jest rozstrzygający we wszystkich kwestiach związanych z ich realizacją.

2. Program w relacji do polityki społecznej gminy spełnia dwie podstawowe funkcje:

- 1/ ujawnia istnienie problemów kwestii społecznych w gminie i ich wagę,
- 2/ wskazuje kierunek, cele i podmioty w kwestii wyeliminowania ujawnionych problemów.

Wykonanie uchwały powierzone jest Wójtowi Gminy Długotęka, służbom publicznym gminy, Policji, placówkom leczenia odwykowego usytuowanego zarówno na terenie gminy jak i poza gminą, organizacjom pozarządowym, a także parafiom, w celu zapobiegania powstawaniu problemów patologicznych i alkoholowych. Wiodącym celem Programu – zgodnie z obowiązującymi trendami rekomendowanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - było zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk, poprzez szeroko pojętą profilaktykę, w tym profilaktykę szkolną oraz edukację społeczną. Zadanie to pochłonęło znaczącą większość środków finansowych i obejmowało w szczególności finansowanie bądź współfinansowanie specjalistycznych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, udział w społecznych kampaniach, współfinansowanie funkcjonowania gminnych świetlic, współfinansowanie działalności edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej realizowanej przez urząd gminy i przez jednostki organizacyjne gminy, a także przez inne podmioty.

Mając na uwadze powyższe Program wspiera również działalność Gminnego Punktu Konsultacyjnego, który udziela:

- 1) konsultacji indywidualnych oraz interwencji kryzysowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla dzieci alkoholików,
- 2) konsultacji indywidualnych oraz interwencji kryzysowych w podmiotach leczniczych mających siedzibę na terenie gminy Długotęka,
- 3) konsultacji indywidualnych oraz interwencji kryzysowych dla rodziców dzieci uczęszczających do szkół na terenie gminy Długotęka w zakresie uzależnienia,
- 4) współpracuje ze szkołami.

Należy nadmienić, iż każdy z potrzebujących mieszkańców gminy ma możliwość skorzystania z bezpłatnych usług Gminnego Punktu Konsultacyjnego, jak również z pomocy medycznej i terapeutycznej, w każdym dowolnym miejscu na terenie kraju.

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz przeciwdziałaniu narkomani i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Diagnoza sytuacji w gminie Długotęka w aspekcie problemów alkoholowych w 2019 roku. (dane z Komisariatu Policji w Długotęcie).

1/ ilość wniosków o ukaranie w 2019 roku (wykroczenia), związanych z nadużywaniem alkoholu:
ogólnie: **25** wniosków - w tym:

- zakłócanie porządku publicznego pod wpływem alkoholu- **0**,
- kierowanie pojazdem w stanie po użyciu alkoholu (od 0,2 do 0,5) promila- **24**,
- podjęcie czynności służbowych wobec osób w stanie nietrzeźwym – **0**.
- spożywanie alkoholu w miejscu publicznym, art. 43 ustawy:

- ujawniono – **9**,

- pouczone – **8**,

- ukarano mandatem – **1** w wysokości – **100,00 zł**.

2/ w trakcie przeprowadzonych interwencji domowych w roku 2019 sporządzono **64** Niebieskie Karty i ujawniono **64** sprawców przemocy.

3/ ilość osób zatrzymanych do wytrzeźwienia, lub odwiezionych do miejsca zamieszkania:

- odwiezionych do pomieszczenia dla zatrzymanych w KMP Wrocław: **83**,
- odwiezionych do miejsca zamieszkania: **6**.

4/ ilość nieletnich pod wpływem alkoholu, wobec których przeprowadzono interwencje:
0 osób.

5/ ilość praw jazdy zatrzymanych za kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu:
59 praw jazdy.

4. Dostępność alkoholu w roku 2019 na terenie gminy Długoleka.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych według stanu na dzień 31.12.2019 r.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)		
Rodzaj zezwolenia	Limit przyznany	Wykorzystano
do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	65	60
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu	60	55
powyżej 18% alkoholu	59	54

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży (bary)		
Rodzaj zezwolenia	Limit przyznany	Wykorzystano
do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	27	22
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu	18	13
powyżej 18% alkoholu	18	13

W roku 2019 wydano 38 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. PRACA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE DŁUGOLEKA

1. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła 79 kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych u przedsiębiorców, którzy posiadali

zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i sporządziła protokoły pokontrolne. Podczas kontroli GKRPA nie stwierdziła żadnych istotnych uchybień, co zostało odnotowane w protokołach pokontrolnych.

Zgodnie z polskim prawem sprzedaż napojów alkoholowych, w tym piwa osobom nieletnim i nietrzeźwym jest przestępstwem i może spowodować cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Podmiot posiadający zezwolenie ma bezwzględny obowiązek respektowania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, który ustawodawca wprowadził z ważnych przyczyn społecznych. Osoby będące świadkami sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym mogą zwrócić się z prośbą o interwencję i podjęcie odpowiednich kroków do Policji lub Urzędu Gminy. W trakcie przeprowadzanych kontroli sprawdzano ważność wydawanych zezwoleń, przestrzeganie zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zwracano uwagę na umieszczanie w widocznym miejscu informacji o szkodliwości alkoholu i zakazie sprzedawania alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym. Podczas rozmów instruktażowych z właścicielami sklepów, barów lub ich pracownikami pouczano o odpowiedzialności prawnej za naruszenie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Aby skutecznie przeciwdziałać patologiom i społecznym skutkom spowodowanym uzależnieniami i przemocą w rodzinie, podejmowane działania wymagały współpracy szeregu instytucji: oświaty, policji, pomocy społecznej, podmiotów leczniczych, wymiaru sprawiedliwości oraz administracji.

W gminie Długotłęka w roku 2019 Program realizowany był przez:

- 1) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z siedzibą w Długotłęce,
- 2) Gminny Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 3) Podmioty lecznicze z terenu gminy Długotłęka,
- 4) Szkoły podstawowe i liceum,
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Długotłęce,
- 6) Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Długotłęce ze świetlicami,
- 7) Komisariat Policji z siedzibą w Długotłęce,
- 8) Parafie katolickie w naszej gminie,
- 9) Gminną Bibliotekę Publiczną z siedzibą w Długotłęce wraz z filiami,
- 10) Centrum Profilaktyki i Terapii Psychiatrycznej „Salus” Przychodnia Leczenia Uzależnień w Długotłęce.

2. Kierunkami działania na płaszczyźnie profilaktyki alkoholowej i narkomanii było:

- 1) udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży, która miała problem z używaniem wszelkich substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze),
- 2) realizowanie profesjonalnych programów profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży,
- 3) zapewnienie możliwości korzystania z bezpłatnych usług Gminnego Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień osobom uzależnionym i współuzależnionym,

4) tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programów profilaktycznych.

3. Roczna realizacja działań profilaktycznych - styczeń – grudzień 2019 r.

- W marcu w czterech szkołach podstawowych (Długotęka, Borowa, Kietczów, Siedlec) odbyły się warsztaty profilaktyczne pod tytułem „Archipelag Skarbów”. Projekt skierowany był do młodzieży w klasach VII i VIII. Z projektu skorzystało około **353** osób. Projekt „Archipelag Skarbów” jest uzupełnieniem i wzmocnieniem programu profilaktycznego i wychowawczego oraz przygotowany został zgodnie z założeniami modelu profilaktyki zintegrowanej. Ponadto posiada on rekomendację Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.
Koszt warsztatów – 23 600,00 zł
- W okresie kwiecień – maj na terenie sześciu szkół realizowane były kolejne warsztaty. Tematyka warsztatów była różna w zależności od potrzeb danej szkoły i dotyczyła np. Cyberprzemocy, asertywności lub radzenia sobie ze stresem. W zajęciach uczestniczyło około 653 dzieci i młodzieży. Dzięki warsztatom dzieci oraz młodzież szkolna mogła się dowiedzieć co to jest cyberprzemoc, jak postępować gdy jest się ofiarą w sieci, kto może przebywać w Internecie oraz inne zagadnienia dotyczące skutecznej odmowy lub umiejętności radzenia sobie ze stresem.
Koszt warsztatów – 8 880,00 zł
- W maju na terenie dziewięciu szkół przeprowadzony został program edukacyjno-profilaktyczny dla dzieci w formie spektaklu pt. „Kabaret na jednej nodze”. W spektaklu poruszony został problem zdrowego stylu życia. Autorzy przestrzegają aby nie ufać nieznanym, należy myć owoce i warzywa przed jedzeniem oraz dbać o swoją higienę. Z programu skorzystało około 1044 dzieci oraz 56 nauczycieli.
Koszt spektaklu – 4 550,00 zł
- W listopadzie i grudniu we wszystkich szkołach realizowane były warsztaty profilaktyczne w łącznym wymiarze 188 godzin lekcyjnych. Tematyka warsztatów była bardzo różnorodna w zależności od zapotrzebowania danej szkoły i dotyczyła takich tematów jak: wpływ ekranu na zdrowie, tolerancja i akceptacja w zespole klasowym, profilaktyka uzależnień alkohol, dopalacze, narkotyki i wiele innych.
Koszt warsztatów – 23 500,00
- Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dofinansowała koszty dojazdu dla grupy osób prowadzących zajęcia profilaktyczne nt. uzależnień. Zajęcia prowadzone były w Szkole Podstawowej w Brzeziej Łące. Kwota dofinansowania wyniosła 300,00 zł.

Celem działań profilaktycznych w szkołach było ukazanie uczniom jak radzić sobie w różnorodnych sytuacjach np. związanych z cyberprzemocą, agresją, kształtowaniem kompetencji w używaniu własnych możliwości porozumiewania się. Warsztaty miały również na celu uświadomienie młodzieży konsekwencji łamania norm i zakazów, ukazana perspektyw zdrowego i mądrego stylu życia, wzbudzenia motywacji do pracy nad własnym rozwojem w sferze budowania dojrzałych

więzi, poszanowania indywidualności każdego człowieka. Młodzież mogła wysłuchać porad i wskazań jak unikać alkoholu i narkotyków.

Cele wdrażanych działań dla ucznia:

Pogłębiona wiedza uczniów na temat szkodliwości alkoholu.

- Uczeń wie, co to jest zachowanie ryzykowne niezależnie od poziomu ryzyka używania środków i substancji szkodliwych.
- Uczeń wie, co to jest uzależnienie od alkoholu.
- Uczeń posiada wiedzę na temat zagrożeń i uzależnień, na które może być narażony.
- Uczeń wie, gdzie otrzyma pomoc.
- Uczeń posiada umiejętność proszenia o pomoc.
- Uczeń wie, że z prośbą o pomoc może zwrócić się do rodziców.

Cele wdrażanych działań dla placówki:

- Szkoła ma być postrzegana w środowisku, jako placówka dbająca o bezpieczeństwo zdrowia i życia uczniów i kształtująca od najmłodszych lat nawyki zdrowego i bezpiecznego stylu życia.
- Szkoła powinna posiadać uczniów mających świadomość zagrożeń, które są rezultatem używania środków i substancji szkodliwych.

Program GKRPA wspiera również działania:

1. ŚWIETLIC: Na terenie gminy Długotęka funkcjonują 4 świetlice w: Bielawie, Bykowie, Śliwicach i Pasikurowicach zarządzane przez Gminny Ośrodek Kultury. Ponadto działania Programu były prowadzone w świetlicach wiejskich w Brzeziej Łące i w Kątnej. Ich działalność w części finansowana była z funduszy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Głównymi kierunkami realizowanych działań były zajęcia edukacyjne mające na celu podniesienia świadomości wśród młodzieży: czym jest uzależnienie, jakie są jego przyczyny, mechanizmy i konsekwencje używania środków psychoaktywnych oraz w jaki sposób się przed nimi bronić, jak asertywnie odmawiać i gdzie szukać pomocy. Ponadto organizowano zajęcia sportowe (gry zespołowe, tenis stołowy), zajęcia plastyczne, gry i zabawy terenowe. Często organizowano pomoc dzieciom z trudnościami w nauce oraz zajęcia taneczno-ruchowe i gitarowe. Zajęcia w świetlicach odbywały się w godzinach popołudniowych. Prowadzone były przez osoby mające kwalifikacje do prowadzenia tego typu przedsięwzięć.

2. BOISK WIELOFUNKCYJNYCH: W zakresie dążenia do wszechstronnego rozwoju mieszkańców i propagowania zdrowego stylu życia dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy, GKRPA przeznaczyła środki finansowe na tzw. godziny boiskowe – wynagrodzenia dla osób prowadzących zajęcia sportowe z dziećmi, młodzieżą oraz dorosłymi mieszkańcami gminy na boiskach wielofunkcyjnych zlokalizowanych w miejscowościach: Borowa, Długotęka, Kamień, Prusowice, Siedlec, Śliwice. W ramach przyznanych godzin z zajęć na boiskach skorzystało w roku 2019 około **3240** osób. Z omawianego budżetu sfinansowano również zakup niezbędnego sprzętu do

- prowadzenia zajęć sportowych na boiskach w Śliwicach i Siedlcu na łączną kwotę - **599,88 zł**. Były to głównie piłki, znaczniki, obręcze gimnastyczne oraz zostały zakupione nagrody dla uczestników zajęć na kwotę - **1099,21 zł** (koszulki, piłki, rakiety, skarpetogetry).

3. PLACÓW ZABAW: W roku 2019 przeprowadzono dwa etapy wymiany urządzeń na placach zabaw na terenie gminy Długotłęka. W etapie pierwszym zrealizowano wymianę urządzeń zabawowych na 8 placach zabaw. Łączny koszt realizacji wraz ze zleceniem odbioru wykonanego zadania przez inspektora nadzoru oraz wykonaniem 4 stref bezpiecznych w postaci pola piaskowego pod huśtawkami wyniósł - **45 142,49 zł** brutto. W etapie drugim dokonano wymiany na nowe urządzenia na 11 placach zabaw, która łącznie z dokumentacją projektową oraz zleceniem odbioru wykonanego zadania przez inspektora nadzoru opiewała na kwotę - **69 689,62 zł** brutto. Dodatkowo zrealizowano niewielki plac zabaw przy świetlicy w Godzieszowej składający się z trzech urządzeń zabawowych. Koszt realizacji wraz z dokumentacją projektową wyniósł - **19 003,51 zł** brutto. Ponadto w roku 2019 przeprowadzono gruntowną konserwację urządzeń zabawowych na większości placów zabaw znajdujących się na terenie gminy Długotłęka na łączną kwotę - **75 281,34 zł** brutto. Pojedyncze dodatkowe zlecenia na prace naprawcze na placach zabaw, uzupełnienie infrastruktury przy placach zabaw oraz montaż monitoringu wyniosły łącznie - **12 419,10 zł** brutto. Łączna kwota wykorzystana w 2019 roku na place zabaw na terenie gminy Długotłęka w ramach wydatków przewidzianych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii wyniosła - **221 536,06 zł brutto**.

Szczegółowy opis wydatków z podaniem miejscowości, na których postawiono nowe elementy zabawowe zawarte zostały w tabeli poniżej.

**Wydatki przewidziane na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii
place zabaw 2019**

L.p.	Miejscowość	Nr działki	Dostawa i montaż	Kwota brutto
1	JAKSONOWICE	76/2, 73/3	Karuzela linowa metalowa	Wymiana I 45 142,49 zł
2	RAKÓW	302	Huśtawka metalowa wahadłowa 2xdeseczka (+ nawierzchnia bezpieczna)	
3	KAMIEŃ	200/21	Huśtawka metalowa wahadłowa 2xdeseczka (+ nawierzchnia bezpieczna)	
4	KIEŁCZÓW	470/3	Bujak sprężynowy metalowy motor	
5	PRUSZOWICE	44/5	Huśtawka metalowa wahadłowa deseczka+kubetek (+ nawierzchnia bezpieczna)	
6	ŁOSICE	20	Huśtawka metalowa wahadłowa deseczka+kubetek (+ nawierzchnia bezpieczna)	
7	PASIKUROWICE	276/2	Karuzela linowa metalowa	
8	KIEŁCZÓWEK	99	Huśtawka metalowa wagowa	
9	GODZIESZOWA	88/10	Huśtawka metalowa wahadłowa podwójna (deseczka + kubetek) Karuzela linowa metalowa Piaskownica zamykana	Nowe urządzenia przy świetlicy 19 003,51 zł
10	SKAŁA	34/2	Zjeżdżalnia metalowa z drabinką Huśtawka metalowa wahadłowa deseczka+kubetek (wraz nawierzchnią bezpieczną)	Wymiana II 69 689,62 zł
11	GODZIESZOWA	186/2	Piramida linowa metalowa	
12	BIELAWA	117/2	Piaskownica zamykana	
13	BIERZYCE	118/6	Zjeżdżalnia metalowa z drabinką Huśtawka wagowa metalowa	
14	DOMASZCZYN	203/17	Sprężynowiec motor	
15	JANUSZKOWICE	353	Huśtawka metalowa wahadłowa deseczka+kubetek (wraz z nawierzchnią bezpieczną)	
16	ŁOZINA	185/3 185/4	Piaskownica metalowa kwadratowa	
17	ŁOSICE	20	Zjeżdżalnia metalowa z podestem i drabinką	
18	TOKARY	2/3	Zjeżdżalnia metalowa z drabinką	
19	ZAPRĘŻYN	54/1 oraz cz. dz. 160/5	Zjeżdżalnia metalowa z podestem i drabinką	
20	BRZEZIA ŁĄKA	225	Piaskownica sześciokątna metalowa	

4. Ponadto GKRPA podjęła decyzję o dofinansowaniu do zakupu strojów dla zespołu tanecznego Stowarzyszenia „AKRO-DANCE”. Wysokość dofinansowania wyniosła - **2052,01 zł**

5. KAMPANIE PROFILAKTYCZNE:

GKRPA przystąpiła do udziału w ogólnopolskich akcjach profilaktyczno – edukacyjnych, mających na celu rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty). Dwukrotnie wzięła udział w kampanii „Reaguj na przemoc!” ponadto „Dopalacze powiedz stop”, „Bezpieczna rodzina”,

oraz „Przeciw pijanym kierowcom”. Zakupione materiały, ulotki, broszury i plakaty zostały rozdysponowane w szkołach, żłobku, bibliotece, GOPS, GOK, w Przychodni Leczenia Uzależnień, w podmiotach leczniczych na terenie gminy i w Urzędzie Gminy.

a/ Kampania „Reaguj na przemoc!” to gwarancja dotarcia z ważnymi informacjami do tych, którzy naprawdę ich potrzebują – osób doznających przemocy, świadków, a także sprawców. Działanie na wielu płaszczyznach może przynieść realną zmianę i daje szansę na uniknięcie następnych tragedii. Z materiałów można dowiedzieć się o procedurze „Niebieskiej Karty” oraz o możliwości uzyskania pomocy w ramach telefonu „Niebieska Linia”.

b/ „Dopalacze - powiedz stop!” z kampanii dzieci i młodzież dowiadują się, jak groźne są dopalacze i jakie konsekwencje dla zdrowia powodują. Autorzy kampanii uświadamiają, że po ich zażyciu można zupełnie stracić nad sobą kontrolę: widzieć i słyszeć rzeczy, które nie istnieją, podejmować niewytłumaczalne ryzyko, okaleczać się lub zachowywać w kompromitujący sposób.

c/ „Bezpieczna rodzina” to kampania obejmująca swym zasięgiem najważniejsze problemy, z jakimi mierzą się samorządy. W pakiecie znajdują się materiały mówiące o szkodliwości dopalaczy, przemocy, poruszane są kwestie pijanych kierowców oraz znajdują się ulotki z których dowiedzieć się można jak wzmocnić więzi w rodzinie.

d/ „Przeciw pijanym kierowcom” to kampania, która składała się z zestawu ulotek i plakatów zawierająca ostrzeżenia i wskazówki dla różnych grup adresatów: kobiet i mężczyzn, młodszych i starszych. W kampanii dużo miejsca poświęcono roli świadków, ich stanowczy sprzeciw może uratować komuś życie. W ulotkach obalony został mit na temat trzeźwienia. Można dowiedzieć się z nich, np.: że sen, prysznic i obfity posiłek nie gwarantują, iż w naszym organizmie nie ma alkoholu.

e/ Kampania „Profilaktyka Fas dla dzieci i młodzieży” oraz „Profilaktyka FAS Dla rodziców i mieszkańców”

Termin FAS to skrót od angielskiego terminu Fetal Alcohol Syndrome. Oznacza on zespół nieprawidłowości psychofizycznych, które pojawiają się u dzieci jako skutek działania alkoholu na płód w okresie prenatalnym. Jest chorobą nieuleczalną, której uniknąć można tylko w jeden sposób – zachowując abstynencję w czasie trwania ciąży. Ulotka zawierała informacje o szkodliwości picia alkoholu przez kobiety w ciąży oraz przez dzieci i młodzież.

Koszt kampanii wyniósł 15 056,00

6. SZCZEGÓLWE INFORMACJE O PUNKCIE KONSULTACYJNYM:

W 2019 r. została zawarta umowa na prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień z Panem Robertem Dechnikiem oraz Panią Agatą Świst - wartość umowy brutto wyniosła **56 994,00** zł, ilość godzin terapeutycznych do przepracowania w danym roku wyniosła – **826** godzin. Liczba porad i konsultacji udzielonych osobom w ramach umowy w roku 2019 r. wyniosła około – **694**. Działalność Punktu nakierowana była w szczególności na zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych i przemocy domowej poprzez:

- konsultacje indywidualne oraz interwencje kryzysowe dla osób uzależnionych, współuzależnionych, dzieci alkoholików i ofiar przemocy w rodzinie,
- konsultacje indywidualne oraz interwencje kryzysowe w podmiotach leczniczych mających siedzibę na terenie gminy Długotłęka,
- konsultacje indywidualne oraz interwencje kryzysowe dla rodziców i dzieci uczęszczających do szkół na terenie gminy Długotłęka w zakresie uzależnienia,
- współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mającą swoją siedzibę w Urzędzie Gminy w Długotłęce w zakresie działań podejmowanych na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin,
- współpracę ze szkołami.

Zainteresowane osoby mogły uzyskać pomoc w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień, którego celem było w szczególności zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych i przemocy domowej. Konsultacje prowadzone były w podmiotach leczniczych, szkołach oraz lokalu w Łozinie, przy ul. Milickiej 4.

Zakres obowiązków Gminnego Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień to między innymi:

interdyscyplinarne działania, podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu.

Opis - **Interwencja kryzysowa** polega na tym, by w krótkim czasie, z wykorzystaniem określonych umiejętności i strategii, pomóc osobie przeżywającej kryzys w uporaniu się ze wzburzeniem emocjonalnym wywołanym konkretną krytyczną sytuacją, czy zdarzeniem. Interwencja kryzysowa jest aktywnym, dyrektywnym i krótkotrwałym oddziaływaniem.

Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. A także: w ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy.

Przyjęcia w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień obejmowały:

- motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych,
- motywowanie do podjęcia terapii osób współuzależnionych,
- kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzorca picia,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej,
- udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,

- posiadanie dobrej orientacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w system pomocy dla rodziny,
- przekazywanie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu, faz choroby alkoholowej, objawów choroby,
- wyzwalanie motywacji do uczestniczenia dobrowolnego w spotkaniach,
- wskazywanie możliwości rozwoju osobistego, możliwości zmian w życiu, podejmowania istotnych decyzji,
- przekazywanie wiedzy na temat współuzależnienia, funkcjonowania osoby współuzależnionej,
- przekazywanie wiedzy na temat patologicznych wzorców przystosowania w rodzinie alkoholowej,
- prowadzenie edukacji i wsparcia dla kobiet współuzależnionych i ofiar przemocy domowej,
- motywowanie osoby współuzależnionej do podjęcia terapii,
- przekazywanie informacji na temat problemu alkoholowego w rodzinie,
- nabycie umiejętności interdyscyplinarnych,
- uwrażliwienie na kontakt z drugim człowiekiem,
- rozpoznanie granic osobistych i umiejętności ich obrony,
- uświadomienie rodzinie problemu alkoholowego występującego w ich domu oraz wskazanie możliwości zmian poprzez:
 - przekazanie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu, faz choroby alkoholowej, objawów choroby;
 - przekazywanie wiedzy na temat współuzależnienia, cech osoby współuzależnionej, patologicznych wzorców przystosowania w rodzinie alkoholowej;
 - wskazanie sposobów i możliwości leczenia oraz jego skuteczności;
 - zintegrowanie rodziny;
 - wytworzenie motywacji do uczestnictwa dobrowolnego w spotkaniach;
 - wskazanie możliwości rozwoju osobistego, zmian w życiu, umiejętności podejmowania ważnych decyzji.

Współpracę ze szkołami.

We wszystkich szkołach z terenu gminy Długołęka odbyły się konsultacje dla rodziców (wspólne spotkania z rodzicami), konsultacje i wsparcie merytoryczne dla pedagogów, nauczycieli i wychowawców, konsultacje indywidualne oraz interwencje kryzysowe dla dzieci.

7. KONTROLE PUNKTÓW SPRZEDAŻY

W ramach podnoszenia kompetencji i wiedzy osób zajmujących się sprzedażą alkoholu i problemem rodzin dotkniętych nadmiernym spożywaniem alkoholu oraz przemocą w rodzinie w 2019 r. GKRPA zleciła przeprowadzenie szkolenia dla właścicieli oraz personelu punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Szkolenie obejmowało między innymi tematy:

- przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
- reklamy alkoholu,

- sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym,
- sprzedaży alkoholu na kredyt lub pod zastaw,
- znaczenia asertywnej odmowy, problem pijącej młodzieży,

Szkolenie przeprowadzone zostało przez firmę GENESIS Centrum Edukacyjno-Szkoleniowe z Laskowa.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wzięła również udział w szkoleniu wyjazdowym do miejscowości Karpacz. Celem wyjazdu było szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nt. uzależnienia od alkoholu oraz prowadzenia rozmów motywujących osoby nadużywające alkohol do podjęcia leczenia.

8. WYPOCZYNEK

W roku 2019 podczas wakacji GKRPA współfinansowała wypoczynek dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Długoleka zorganizowany przez **Parafię Św. Brata Alberta w Mirkowie** kolonie nad jeziorem w Ośrodku Wczasowo-Kolonijnym „RELAX” w Osiecznej oraz przez kluby sportowe takie jak: **KS SABUN, MaKo JUDO, GKS START DŁUGOLEKA, GKS ISKRA PASIKUROWICE, KS TĘCZA BRZEZIA ŁĄKA**. Wysokość dotacji wyniosła 20 000,00. Celem zadania było zapewnienie aktywnego wypoczynku dzieci w różnym wieku, zapoznanie dzieci ze skutecznymi sposobami radzenia sobie ze stresem, kreowanie postaw prospołecznych, prowadzenie pogadank na temat uzależnień od alkoholu i innych używek oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym.

9. WSPIERANIE DZIAŁAŃ OSÓB WSPÓŁUZALEŻNIONYCH I UZALEŻNIONYCH

W roku 2019 podobnie do roku poprzedniego został dofinansowany w kwocie 1 000,00 zł koszt wynajmu autokaru na spotkania trzeźwościowe w Licheniu, w którym brali udział członkowie grup AA z gminy Długoleka oraz członkowie ich rodzin.

10. KIEROWANIE OSÓB UZALEŻNIONYCH NA LECZENIE

Do GKRPA w roku 2019 wpłynęło **30** wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób, co do których istnieje podejrzenie o nadużywanie alkoholu. Osoby te zgłaszane były do komisji przez członków rodzin, GOPS, Policję oraz lokalną społeczność. Na pierwszą rozmowę z członkami komisji zostało zaproszonych **32** osoby. Członkowie komisji prowadzący rozmowy z osobami uzależnionymi motywowali je do podjęcia leczenia odwykowego. Wobec osób, które nie zgłosiły się na żadne z wezwań lub zgłosiły się na rozmowę, ale nie zadeklarowały próby podjęcia leczenia, GKRPA skierowała te osoby do biegłych sądowych w celu przeprowadzenia badań i sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badanie do biegłych skierowano **21** osób, z tego do biegłych zgłosiły się **4** osoby i w tych przypadkach została wydana przedmiotowa opinia przez biegłych sądowych. GKRPA nie posiada żadnych instrumentów prawnych pozwalających na wymuszenie stawiennictwa w/w osób na takie badanie. Wnioski do Sądu Rejonowego w Oleśnicy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie wszczęcia postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu skierowano w **2** przypadkach i tyle osób zostało zobowiązanych przez sąd do podjęcia leczenia odwykowego. W sytuacji, gdy osoby skierowane do

biegłych sądowych, nie zgłoszą się na badanie wówczas biegły na podstawie przekazanej dokumentacji wystawia zaświadczenie poświadczające fakt nie zgłoszenia się na badanie. W takich przypadkach GKRPA kieruje dokumentację osób, co do których zachodzi podejrzenie choroby alkoholowej do Prokuratury Rejonowej w Oleśnicy w celu prowadzenia dalszego postępowania. W roku 2019 skierowano – 18 wniosków do Prokuratury Rejonowej w Oleśnicy. Chociaż nie ma możliwości prawnych ani faktycznych, aby zatrzymać w placówce leczniczej pacjenta, który nie chce podjąć lub kontynuować leczenia – trzeba wiedzieć, że około 40-50% pacjentów ma szansę trwale zaprzestać spożywania alkoholu i uzyskania poprawy zdrowia. Znaczna grupa właściwie zmotywowanych do udziału w terapii pacjentów „przymusowych” ma szansę uzyskania takich samych efektów terapeutycznych jak pacjenci tzw. dobrowolni. Jednak trzeba mieć świadomość, że bardzo wiele zależy od postawy osób najbliższych, podejmowanych przez nich działań, które w przypadku choroby alkoholowej są specyficzne i odbiegają często od ogólnie przyjętych norm pomocy. Osoby z najbliższego otoczenia mogą skorzystać z wielu form pomocy, jakie oferują placówki na terenie gminy Długoleka np. z Gminnego Punktu Konsultacyjnego.

11. KOSZTY PRACY:

GKRPA ponosi koszty związane ze sporządzeniem opinii przez biegłych sądowych oraz koszty związane z opłatą skarbową. Koszt sporządzenia jednej opinii przez biegłych sądowych w 2019 r. wynosi **397,66 zł**, koszt 1 wniosku do sądu (opłaty skarbowej) wynosi – **100,00 zł**. Wymienione koszty są niezbędne do skierowania wniosku do Sądu Rejonowego w Oleśnicy o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2019 odbyła **15** posiedzeń, **1** spotkanie z rodziną osób nadużywających alkohol oraz **11** spotkań z osobami nadużywającymi alkohol. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za wykonywanie wszystkich czynności przysługiwało wynagrodzenie w wysokości:

- Przewodniczący Komisji - 730 zł miesięcznie brutto,
- Członkowie Komisji - 310 zł miesięcznie brutto.

W przypadku nieobecności na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagrodzenie zostało pomniejszane o 50%. Wypłata wynagrodzenia następowała raz w miesiącu do 10-go dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności z każdego posiedzenia w danym miesiącu zatwierdzana przez Przewodniczącego Komisji.

Ilość środków finansowych wydatkowanych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2019 wyniosła 808 391,79 zł

PRZEWODNICZĄCA
Gminnej Komisji Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych w Długoleka
Barbara Sułek
Barbara Sułek